І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК. UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 248. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ГРУДНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 29, 1960 No. 248. VOL. LXVII.

КЕННЕДІ ЗАВЕРШУЄ ФОРМУВАННЯ СВОГО УРЯДУ

ПЛЯНУЄ ОБСАДУ АМБАСАД ФАХОВИМИ ДИПЛОМАТАМИ

Палм Біч, Флорида. — 27-го грудня новообраний президент Джан Ф. Кеннеді наменував на секретаря фльоти 43-річного тексаського адвоката і прихильника новообраного віце - президента Линдона Б. Джансона — Джана Б. Коннелі. Того самого дня Кеннеді найменував на адміністратора федеральної дирекції автострад 62-річного Рекса М. Віттона, який 40 років працював як керівник будови автострад в стейті Мізурі. Із Вашингтону повідомляють, що професор права в Гарвардському університеті Арчібалд Кокс погодився прийняти запропонований йому пост генерального соліцитатора. Інший проф. права Джеймс М. Лендіс має бути найменований на новий пост, який створить Кеннеді при Білому Домі, а саме інспектора федеральних регуляційних агенцій. Покищо Лендіс не рішився зайняти те становище. Новий секретар фльоти в політиці є войовничою людиною. Під час виборів він підтримував сенатора Джансона, а ще давніше був його секретарем в Сенаті. Він має досвід в адміністрації фльотою, бо працював як асистент при підсекретарі фльоти Джеймсі Форрестолі. Під час війни був комодором при фльоті. Він адмініструватиме одним із найбільших підприємств у світі, бо американська фльота має 628,400 моряків і офіцерів в уніформах і 650,000 цивільних працівників. Американські кораблі розсіяні по всіх морях і океанах світу в числі 817, в тому є 383 воєнні кораблі, а решта допоміжні і ті, які займаються постачанням. Віттон є першорядним фахівцем в ділянці будови і адміністрації автострад, бо по скінченні інженерії в 1920 році працює в цьому фаху. Тепер він дістає $18,500 річної платні, а на новому становищі дістане $20,000. Він в минулому році дістав нагороду за те, що причинився до розбудови автострад не тільки в своєму стейті, але і в ЗДА. 27-го грудня президент - елект Кеннеді дістав запевнення від конгресових провідників, що Конгрес збільшить видатки на утримання американських амбасад у великих столицях в Европі, що уможливить демократичному уряді призначити на становища амбасадорів фахових дипломатів, які досі, при малих видатках із бюджету не могли втриматися в тих столицях, де треба було видавати більше, як уряд на це призначив. Тому досі амбасадорами в деяких столицях могли бути тільки багаті політики, а не фахівці. Кеннеді не залишає найменшого сумніву, що він плянує найменувати на пост амбасадора до Франції фахового дипломата Чарлза Е. Болена, який тепер є дорадником уряду Айзенгавера в совєтських справах, а давніше був амбасадором до Москви і до Манілі на Філіппінах. Тепер американським амбасадором в Парижі є емеритований голова ради директорів Корнінґ Ґлесс Компані Амори Гавтон. Болен працював в дипломатичній службі за президентур Ф. Д. Рузвелта, Гаррі С. Трумана і Д. Д. Айзенгавера. Кеннеді в четвер 29-го грудня має нараджуватися про обсаду дипломатичних постів із головою Сенатської Комісії Закордонних Справ сенатором із Аркензо Дж. В. Фуллбрайтом. Пресовий секретар Кеннеді П'єр Салінґер заявив пресі, що новообраний президент не має нічого проти того, щоб телевізійні і радіові стації негайно передавали пресові конференції, які відбуватимуться в Білому Домі. Деякі пресові конференції будуть відбуватися в пополудневих годинах, щоб ширше громадянство могло їх бачити і чути в телевізії. З державного департаменту повідомляють, що найкоштовніші амбасади є в таких столицях: Лондон, Париж, Рим, Ріо де Жанейро і Буенос Айрес. Амбасадори до цих столиць будуть діставати більше фондів без огляду на це, чи вони будуть багатими, чи ні.

Рада Крайової Промислової Конференції про економіку в 1961-му році

Ню Йорк. — 14 економістів, які брали участь в Раді Крайової Промислової Конференції, передбачають, що економіка ЗДА в другій половині 1961-го року буде зростати, хоч в першій і другій четвертях найближчого року буде деяка знижка в господарці цієї країни. Ці економісти гадають, що в другій половині зросте запотребування на товари і внаслідок цього пожвавиться рух в торгівлі, що що потягне за собою ріст продукції, бо буде довір'я до економіки і серед споживачів і продуцентів. Крайова продукція в половині 1961-го року виноситиме стільки само, що і цього року, це значить коло $505 більйонів в річному відношенні. Але при кінці 1961-го року Крайова продукція виноситиме $518 більйонів в річному відношенні. Число безробітних в половині 1961 року мало б виносити 4.8 мільйона, але при кінці найближчого року тільки 4.1 мільйона. Крайова продукція — це вартість випродукованих товарів і виконаної праці, а річне відношення дістаємо тим способом, що продукцію одного місяця множимо через 12. Подібно дивиться на економіку ЗДА і голова ради директорів Радіової Корпорації Америки Дейвід Сарнофф.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Айзенгавер** подарувала одну свою сукню збірці історичних костюмів при Стейтовому Коледжі Корнельського університету в Ітаці, Н. Й. Вона дала шовкову тафтову сукню, в якій вона була на прийнятті в сера Винстона Черчилла в Лондоні 1951-го року.

● **Президент Айзенгавер** відвідав свого камердинера в шпиталі Волтера Ріда, де він лікувався з закаження лівої руки, в яку заліз був йому осколок. Камердинер Президента має ранґу армійського сержанта і називається Джан МоАні.

● **На сам Святий Вечір** одна зі славних канадійських п'ятерн ят сестер Діонн-Марія Гавл народила першу донечку в шпиталі в Монтреалі, де вона живе. Вона одружилася два роки тому. Її сестри Сесіль і Аннет вже мають діти, сестра Емілія померла, а сестра Іванна неодружена.

● **Крайова Наукова Федерація** стверджує, що в 1960-му році 110,000 американських науковців пересічно заробляли по $9,000 річно. Половина з них заробляла більше, а половина менше від пересічної суми. Найнижчий прибуток науковця виносив $6,000, а найбільший $15,000 річно. Пересічна заробітна платня науковців, які працюють в медичній ділянці, виносила $14,000 річно.

● **Новообраний президент** Кеннеді заявив приятелям, що після того, як перебере уряд в Білому Домі, припинить реґулярно грати в ґольфа, бо його уряд вимагатиме багато часу, і не буде місця на гру в ґольфа. Але Кеннеді додав, що уряд президента ЗДА дуже втомлює ту людину, яка його виконує, і тому президент має право на відпочинок та дозвілля, коли на це дозволють урядові обов'язки в Білому Домі.

● **Приятель кількох президентів** Джордж Б. Аллен грав у покера з президентом Гаррі С. Труманом і в ґольфа з президентом Айзенгавером. Тепер він вчиться з книжки, як грати в американський футбол, щоб могти грати з новим президентом Джаном Ф. Кеннеді.

Плянують привернути Айзенгаверові ранґу генерала армії

Президент Двайт Д. Айзенгавер випробовує пістолю, що її вживають члени охорони Білого Дому під час своїх вправ у стрілянні.

Вашингтон. — Президент Айзенгавер випробовує один із револьверів, які виставлені в Білому Домі на збірці трофеїв. Президент розмовляв із фахівцями від револьверів і подивляв деякі пістолі. В Конґресових колах плянують привернути Айзенгаверові ранґу генерала армії, з якої він зрікся, коли в 1952-му році кандидував на пост президента. Як емеритований президент Айзенгавер має діставати емеритуру в сумі $25,000, а як емеритований п'ятизірковий генерал він діставав би дещо меншу емеритуру, але міг би тоді діставати ще $50,000 на утримування свого штабу, бо генерал армії не вважається за повного емерита, бо його кожної хвилини можуть покликати до військової служби на випадок потреби.

Айзенгавер зменшує допомогу закордонові

Вашингтон. — В своїй останній бюджетовій пропозиції президент Айзенгавер плянує зменшити видатки на допомогу закордонним країнам, хоч державний департамент вимагає збільшити допомогу економічно відсталим державам у світі. Підсекретар в державному департаменті Даґлес Діллон, який є найменований на секретаря скарбу в уряді Кеннеді, рекомендував президентові Айзенгаверові вимагати від Конґресу на допомогу закордонним країнам суми $5,500,000,000. Але бюджетове бюро зменшило цю суму на 27 відсотків до 4-ох більйонів долярів. На економічну допомогу Діллон вимагав понад $3,000,000,000, але бюджетове бюро запропонувало на цю ціль тільки $2,200,000,000, майже стільки, скільки Айзенгавер просив в бюджеті на біжучий фінансовий рік. Але запропонований Айзенгавером бюджет можна буде збільшити, коли владу перебере новий президент Джан Ф. Кеннеді, який у виборчій кампанії обіцяв значно збільшити американську допомогу закордонним державам.

С. Гординський знову очолює Об'єднання Мистців

Ню Йорк. — В неділю 18 грудня відбулися тут в залі ЛМКлюбу Загальні Збори Об'єднання Мистців Українців в Америці. Уступаючий голова С. Гординський з'ясував у своєму звіті сучасний стан мистецтва в Україні і на еміґрації. Він ствердив, що на Україні можна помітити появу багатьох мистецьких видань, які ще кілька років тому були б неможливі, м.і. монографії Нарбута і Софійської катедри в Києві. Ця остання є спробою відповісти на видану УВАН монографію О. Повстенка. Проте, мистецькі видання в Україні все ще засмічені пропаґандою куди більше як російські, а й вигляд їх більш провінційний. Доповідач ствердив, що діяльність мистців у вільному світі добре відома мистцям в Україні і навів про це факти. Переходячи до мистецтва еміґрації, він ствердив прояви деякого збайдужіння нашого громадянства до культурних справ і що в тих умовах втримання і дальша розбудова Об'єднання є справою великої ваги. ОМУА при своїх скромних засобах в останніх роках влаштувало дві збірні виставки, чимало індивідуальних та було основою для таких великих імпрез, як виставка релігійного мистецтва в Мюнхені і виставка в Дітройті, найбільша українська мистецька імпреза в ЗДА. Завдяки стараниям секретаря Р. Пачовського ОМУА є у зв'язку з понад 50 музеями і бібліотеками цілого світу, які постійно отримують мистецькі видання. Між ними є Біб-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Проф. Я. Рудницький перевибраний на голову УВАН в Канаді

Вінніпеґ, Ман. — Дня 16-го грудня 1960 р. відбулися, згідно з новим статутом, трирічні загальні збори Української Вільної Академії Наук у Канаді. Колеґія дійсних членів — найвищий орган УВАН, вибрала на трирічну каденцію 1961—1963 нову Президію в складі: президент — проф. Яр. Рудницький, віце-президенти — д-р М. І. Мандрика й проф. П. Юзик, секретар - скарбник — проф. М. Боровський. Крім цього до Президії запрошено: інж. А. Качора (референтура фінансів), п. К. Антонович і п. І. Войценко (референтура бібліотеки і міжнарод. обміну). В плянах діяльности намічено посилити видавничу діяльність, збільшити фонди через відновлення Фундації УВАН та взяти участь у міжнародних конґресах. Членами - кореспондентами обрано: проф. Яр. Славутича з Албертійського університету й проф. Ю. Любинського з Манітобського університету.

У Бельгії погасає страйк — йдуть спроби замирення

Брюссель. — Не проголошений формально, але фактично проводжений ґенеральний страйк, який цілком спаралізував був Бельгію, помалу погасає частинно внаслідку рішучих заходів уряду, частинно внаслідку спротиву громадянства й допомоги урядові збоку католицьких робітничих спілок. Страйк проголосили соціялістичні робітничі спілки на знак протесту проти зголошеного урядом в парляменті т. зв. „одностайного закону", який пропонує драстичні зміни в цілій народній господарці Бельгії. Цей закон, що списаний на 226 сторінках, уводить цілу низку прикрих ощадностей і обмежень, накладає нові податки та дещо зменшує державні видатки на суспільну опіку. Уряд виправдує конечність таких заходів втратою прибутків з Конґа, після того, як Конґо усамостійнилось та внаслідку тамошньої анархії перестало взагалі приносити Бельгії будь-які економічні користі. Залізниці і міські трамваї, сталеварні й інші великі фабрики ще нечинні, але пекарні й достави для шпиталів та інших установ широкого вжитку працюють нормально. Збільшився поворот робітників до праці. Почались переговори між урядом і опозиційною соціялістичною партією, яка направді керує цим страйком, щодо деяких невеличких змін у згаданому законі, які дозволили б обом сторонам „зберегти обличчя" й закінчити страйк.

Гастон Ейскенс, прем'єр бельгійського уряду.

ЗДА й 4 держави з НАТО підписали договір про бомбардувальники

Париж. — Як виявляється тепер, вже десять днів тому підписано в Парижі договір між ЗДА й чотирма їх союзниками з Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) про спільну продукцію джетових бомбардувальників найновішого типу, а саме „Ф-104 Старфайтер". Програма продукції тих літаків охоплює кругло 1.000 машин, як і мають бути випродуковані впродовж 3-4 років за збірну суму півтора більйона дол. ЗДА дадуть на ту ціль менше як одну десяту тієї суми, а саме $140.000.000. Іншими державами, що підписали той договір, є Західня Німеччина, Італія, Бельгія і Голляндія. Названі високоякісні бомбардувальники будуть продуковані в західньо-европейських країнах. Америка з свого боку доставить деякі частини, інструкторів та технічних дорадників при продукції і користуванні літаками. Переговори в цій справі велись від року, при чому якнайдбайливіше розглянено різні можливі типи літаків. На „Ф-104 Дж. Старфайтера" погодились врешті всі одноголосно. Скільки кожна з чотирьох названих вище західньо-европейських держав дістане отих літаків — часописи не подають. Від імені Америки підписав той договір секретар оборони Томас Гейтс. Підписаний договір передбачає спільну продукцію також менших військових літаків, щодо яких ідуть ще переговори.

Король Марокка скликав нараду просовєтських держав Африки

Рабат. — У столиці Марокка Рабаті відбудеться 3 січня 1961 року під головуванням короля Мохаммеда V конференція африканських лідерів, яка — за персональним складом її учасників — буде насправді нарадою просовєтських та поплентацьких африканських президентів і прем'єрів. Ото ж у тій конференції візьмуть участь президенти Ґани Кваме Нкрумаг, Ґвінеї Секу Туре і Малі Модібо Кейта. Ґана, Ґвінея і Малі проголосили під кінець минулого тижня договір про тісну співпрацю в ділянках закордонної політики, торгівлі і фінансів, — всі ці три муринські держави на останній сесії Об'єднаних Націй постійно голосували разом з Совєтами. Крім них будуть там Ферґат Аббас, прем'єр революційно-закордонного уряду Альжиру, і Бернард Салюму, репрезентант арештованого конґолійського прокомуністичного прем'єра Патріса Люмумби. Головною атракцією тієї конференції буде приїзд президента З'єдиненої Арабської Республіки Ґамаля Абдель Нассера, поруч із Кваме Нкрумагом найбільшого протектора конґолійського Люмумби. Маючи на увазі той прокомуністичний характер тієї конференції, відмовились прийняти запрошення туніський президент Габіб Бурґуїба і президент Ліберії Вільям Тубман, а прем'єр Судану й король Етіопії взагалі не відповіли. Лідерів Ніґерії й інших недавніх французьких колоній, які відмовились стати совєтськими поплентачами, взагалі на ту конференцію не запрошено.

У Вінніпеґу відбулися похорони ред. Володимира Мартинця

Вінніпеґ. — Після смерти головного редактора „Нового Шляху" Володимира Мартинця труна із тілом була уставлена в похоронному заведенні І. Завідовського, звідки в суботу дня 17 грудня відбулися його похорони. Похоронний обряд започатковано жалібною Службою Божою в Катедрі св. Володимира, що її відправили вєч. оо. П. Девищук й С. Іжик. Проповідь в церкві виголосив президент Комітету Українців Канади Впр. о. д-р В. Кушнір. На кладовище супроводило труну понад 100 осіб. Там, уже над могилою, попрощав Покійного від Проводу Українських Націоналістів і від членів з ОУН інж. Дмитро Андрієвський та від президії УНО Канади та братніх організацій президент УНО Микола Плав'юк. Від редакції „Нового Шляху" та від української преси промовляв ред. Анатоль Курдидик. Телеграми й листи із заявами співчуття для родини й редакції наспіли з усіх країн світу, зокрема від полк. А. Мельника й інших членів ПУН з Німеччини, від організацій і від редакцій українських часописів у Канаді і в ЗДА та ін.

Українська Хроніка

● **Дирекція університету Українознавства при НТШ у ЗДА** запрошує студентів на 8-ий цикл викладів, який відбудеться в суботу дня 31 грудня ц. р. в приміщенні НТШ при 302-304 Вест 13-а вул. у Ню Йорку від год. 2-ої по полудні. У програмі виклади з етнографії, літератури і мовознавства.

● **Доповідь проф. Зиновія Лиська** на тему „Культові оклики в українській обрядовій пісні" відбудеться заходом Літературно - Мист. Клюбу в Ню Йорку в п'ятницю дня 30 грудня ц. р. о год. 8-ій вечора.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВЕЛА УСПІШНО СВІЙ ТРЕТІЙ ЕКСПЕРИМЕНТ З АТОМОВОЮ БОМБОЮ

ЗДА ПРИЙНЯЛИ ЗДІЙСНЕННЯ ЦЬОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ХОЛОДНО, СОВЄТИ, ЯПОНІЯ Й АФРИКАНСЬКІ КРАЇНИ ЗАСУДЖУЮТЬ ЦЕЙ АКТ І ВИМАГАЮТЬ ПРИПИНЕННЯ СПРОБ

Париж. — Міністерство французьких збройних сил сповістило, що у вівторок дня 27 грудня ц.р. в ранніх годинах переведено успішно експеримент із третьою французькою атомовою бомбою. Відбулася ця нова французька спроба на французькій базі Реґґан в південно-західньому Альжирі. В цій місцевості розташованій серед Сагарської пустині, відбулися теж і дві попередні французькі спроби з атомовими бомбами, розірвані 13 лютого і 1 квітня ц.р. В комунікаті міністерства збройних сил стверджено, що розірвана бомба була меншої детонаційної сили, як попередні, і що в усій околиці навколо місця вибуху були здійснені всі можливі заходи проти наслідків вибуху, зокрема проти радіяції. Розірвано цю третю атомову бомбу на вершку сталевої вежі, так же само, як і першу. Друга була розірвана на землі. Поблизу експерименту були покладені різні речі й частини військового виряду і залишені живі щурі та миші — для прослідження наслідків вибуху. Щурі й миші були защеплені спеціяльними субстанціями для охорони перед радіяцією. Керівником цього нового експерименту був ген. Жан Тірі, який після переведення вибуху заявив, що Франція добивається дальшого поступу в атомовій технології й дотеперішні спроби дають їй змогу продукувати невеликої ваги й засягу, але ж оперативну атомову зброю. Переведений Францією третій експеримент з атомовою бомбою викликав неприхильні для Франції настрої в усьому світі. Офіційні чинники ЗДА прийняли цей факт холодно, стверджуючи ще раз, що французька політика в цьому напрямку є контроверсійною. Японський уряд заявив, що він висилає протест проти цього нового експерименту, так же само, як протестував він проти попередніх вибухів. Совєтська офіційна преса назвала цей почин Франції черговим ударом в надію людства на роззброєння. Східньонімецька преса визначає цей новий французький експеримент, як „злочин проти людяности". Марокканський уряд загрозив застосуванням репресій у відношенні до Франції за здійснену нею „провокацію", зокрема зірванням військового союзу з Францією і ліквідацією французьких баз на території Марокка.

Акти терору супроводять аґітацію перед референдумом в Альжирі

Альжир. — Аґітація „за" і „проти" перед референдумом над політикою де Ґоля, що відбудеться в Альжирі в днях 6 - 8, а в континентальній Франції 8-го січня 1961-го року, проходить в неспокійній атмосфері, в якій не бракує також актів кривавого терору. В Орані прийшло знову до вуличної сутички між арабськими й французькими демонстрантами, при чому одного европейця вбито й 5-ох поранено, а по арабському боці були два поранені. Два европейські посли з Альжиру до французького парляменту й одна мусульманська посолка виступали через радіо й телевізію, висловлюючись „за" чи „проти" політики де Ґоля. У Франції передплебісцитова аґітація проходить трохи спокійніше, але атмосфера також напружена. З аґітаційними промовами в телевізійних передачах виступили прем'єр Мішель Дебре, поручаючи голосувати „за" й репрезентанти правої Незалежної партії та Радикальної партії, які заявились „проти". Виступав теж лідер французько - альжирських націоналістів, кол. міністер Жак Сустель, який заснував нову партію „Національного переставлення", що фанатично боронить гасло „Французького Альжиру". — Французький уряд заборонив Сустелеві їхати до Альжиру.

Король Ляосу приїхав до столиці тієї країни

Вієнціян. — Король Ляосу Саванґ Ватана, постійна резиденція якого є в місті Люанґ Прабанґ, прилетів в минулий понеділок до столиці свого уряду Вієнціяну, щоб перевірити шкоди, заподіяні тому містові внаслідку вуличних боїв та бомбардування його прокомуністичними військами, після того, як їх витиснено з міста. Приїзд короля до Вієнціяну вважають за маніфестаційне потвердження нового уряду князя Буна Ума, який прийшов до влади після втечі з краю комунофільського уряду Суванна Фуми та здобуття столиці краю прозахіднім військом генерала Фумі Носована. Те військо, скріплене 500 членами одного войовничого ляоського племени, переслідує комуністичне військо, яке вперто боронило Вієнціян і відійшло з боями на північ, в сторону Північного В'єтнаму, дістаючи подорозі летунським шляхом допомогу зброєю і припасами від Совєтів. Ген. Носован буцім-то старається окружити втікачів, наздігнавши їх у віддалі 70-ох миль від столиці краю.

У СВІТІ

● **Ізраїльський уряд** реабілітував колишнього міністра оборони Пінгаса Лявона, якого примушено до димісії в 1954 р. внаслідку нібито самовільної військової акції проти Єгипту, яка виявила військову силу Ізраїлю і спонукала Єгипет звернутись за зброєю до Совєтів. Лявон весь час протестував і заперечував, що він впав жертвою змови і клевети, бо він такого наказу не давав. Спеціяльна міністеріяльна комісія розглядала роками цю справу і врешті рішила, що дійсно один жидівський старшина сфальшував звідомлення про ту подію, скинувши вину на Лявона.

● **В З'єдиненій Арабській Республіці** знаціоналізовано спальні й ресторанні залізничні вагони, що їх власником була бельгійська компанія. Це черговий акт пімсти арабської держави проти Бельгії за викинення конґолійськими властями дипломатичної місії тієї республіки з Конґа. Єгипетські власті твердять, що конґолійці зробили це під намовою і натиском збоку бельгійських дорадників.

● **В Туреччині** стратили в минулу неділю на шибениці семеро вбивників, між ними одну 35-річну жінку за вбивство свого чоловіка. Це був перший присуд смерти, виконаний нажінці в Туреччині за останніх 30 років.

● **В Етіопії** (Абісинії) під час невдачного військового перевороту проти короля Гайле Селассі, змовники розстріляли були скорострільним огнем 19-х міністрів і інших видатних діячів, арештованих в першому дні перевороту. Головного лідера перевороту, команданта палатної ґвардії ген. Менґесту Невас, схоплено після сутички з частиною ворохобників, з якими він втікав у гори. Ця битва відбулась за 70 миль від столиці краю, Аддіс Абеби. Брат генерала, що був губернатором одної провінції, колишній студент Колумбійського університету в Ню Йорку, загинув у тій сутичці, не захотівши піддатись.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Світ в обличчі війни

Не зважаючи на всі розмови про мир і заклики до його утривалення й оборони, проголошувані у вільному світі, і всякого роду „декларації" та „маніфести миру", схвалювані і поширювані комуністичною пропагандою, справжнього миру у світі так і немає. З часу закінчення другої світової війни світ увійшов у стан тотальної холодної війни, більш затяжної, далекосяжної і виснажливої, як усі гарячі війни в дотеперішній історії людства. Ця холодна війна, плянована й керована міжнародним комунізмом, не тільки триває, але й розгортається і посилюється безупину ,хоч і не всі народи й уряди держав вільного світу усвідомлюють собі її наявність і тому дуже часто зустрічають її удари без відповідної моральної і матеріяльної підготованости.

У рямках цієї загальної холодної війни існує деяка кількість запальних вогнищ, викликуваних і вдержуваних комуністами для відвернення уваги світу від інших відтинків фронту, для заабсорбування і зв'язання збройних сил і ресурсів Заходу в тих чи інших областях, або ж і для матеріяльного і морального обезсилення і виснаження західних держав. Відомий американський тижневик „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" нараховує шість таких вогнищ воєнної загрози чи то й уже частинної гарячої війни, які кожної хвилини готові розгорітися в тотальну гарячу світову війну, із застосуванням нуклеарної зброї і з усіма наслідками цього застосування .

Гаряча війна, подібна до корейської, розгорілася тепер в Ляосі. Події в цій південно - східній азійській країні, відкрита збройна допомога Совєтського Союзу і комуністичного Китаю для „повстанців" Патета Ляо і ляоських „невтралістів", об'єднаних тепер під спільним комуністичним проводом, як і загроза опанування комунізмом цілого Ляосу примушують ЗДА до активної протидії, що з черги робить ситуацію в Ляосі куди ближчою до великої війни, як будь-коли протягом останнього десятиріччя, і то в куди більш несприятливих для ЗДА обставинах, як вони були на Кореї.

Другим вогнищем війни, цілком реальної, бо вже 7-літньої, із 120,000 вбитих, є Альжир, протифранцузький резистанс у якому підтримують тепер відкрито Совєти, комуністичний Китай й арабські держави, включно з Мароккоm і Тунісією. Ця альжирська „місцева" війна може в 1961-му році стати дуже легко міжнародною.

Про Карайбське вогнище, що його осередком стала підтримувана знову ж таки Москвою й Пейпінгом кастровська Куба, говорити не приходиться. Події останніх місяців в Нікарагві, Гватемалі, Венесуелі доводять переконливо, що саме готується в найближчому сусідстві ЗДА.

Потенціяльним вогнищем воєнного конфлікту є Західній Берлін, що за нього йде безупинна боротьба, покищо з допомогою „негарячих", здебільша економічних засобів; якщо в Берліні почнеться стрілянина, то це буде стартом нуклеарної війни — кажуть берлінці .

Немає великих надій на мир чи хочби тимчасове замирення в Конго, де підтримувані Совєтами і комуністичним Китаєм прихильники Люмумби започаткували уже справжню громадянську війну, заанґажовуючи в неї все більше війська ОН. І вкінці, постійною загрозою війни залишається і Формоза, де кожної хвилини можуть розгорнутися бойові операції, спровоковані китайськими комуністами.

В такому стані і з такими виглядами входить світ у 1961-ий рік. Ситуація в тому новому році вимагатиме великої готовости, зрівноваження і видержливости провідних кіл і громадянств вільного світу для стримання комуністичної експансії і, з другого боку, для врятування світу від тотальної, уже дуже гарячої, бо атомової війни .

Москва і Кеннеді

Від самого початку передвиборчої кампанії як тільки в ЗДА оголошено кандидатури, Совєти „ставили" на прихід до влади Джана Ф .Кеннеді. Спершу Хрущов голосно висловлював свої погляди і замовк щойно тоді, коли — мабуть — його амбасадор із Вашингтону звернув його увагу, що манифестування своїх симпатій Москвою будь-котрому з кандидатів є для того кандидата найбільш ведмежою прислугою. Але вислід американських виборів визволив Москву з тенет тимчасової тактичної мовчанки, що й негайно проявилось у тоні і змісті ґратуляційної депеші Хрущова до переможного кандидата. Після того Москва кількакратно вже зазначила, що прикладає великі надії до зміни мешканця Білого Дому. Валеріян Зорін на пресовій конференції з приводу закриття першої частини сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй заявив виразно, що совєтський уряд стримується з остаточним визначенням своєї дальшої тактики на терені Об'єднаних Націй, чекаючи на з'ясування позицій нової американської адміністрації, але зазначив, що він зв'язує з цією новою адміністрацією надії на покращання відносин між СССР і ЗДА. Ще яскравіше підкреслив це совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико у своїй заключній промові в останньому дні нарад Верховного Совєту у Москві минулої п'ятниці. Він виразно розмежував адміністрацію Д. Д. Айзенгавера, як ніби винуватця нинішнього поганого стану відносин між Вашингтоном і Москвою, від нової адміністрації Дж. Ф. Кеннеді, з якою совєтський уряд, мовляв, готов „наладнати добрі взаємини".

Очевидно, що Дж. Ф. Кеннеді не є відповідальний за ту нову совєтську тактику, яка має виразно подвійну ціль: скріпити „співіснувальні" чинники в широкому світі та настроювати проти нового американського президента тих союзників ЗДА, які — як Західня Німеччина — лякаються, щоб покращання совєтсько - американських взаємин не прийшло їхнім коштом. Зі свого боку, Совєти навіть не натякають на можливість будь-яких поступок, будь-якого відвороту з своєї дотеперішньої аґресивної імперіялістичної політики, докладно мотивованої в станньому „маніфесті" 81 комуністичної партії: мирним а в потребі і „не-мирним" шляхом підкорити світ та запевнити перемогу комунізмові. За нинішній напружений стан у широкому світі винуваті виключно — за твердженням Ґромика і всієї комуністичної пропаганди — З'єдинені Держави. Конкретно — у справах міжнародного розброєння, припинення атомових дослідів, двоподілу Німеччини, поділу Кореї і В'єтнаму, Західнього Берліну, північної Африки, Конґа, Ляосу, відношення до ОН — словом, в усіх великих і менших нинішніх спірних проблемах Совєти зберігають докладно те саме становище, що його займали за час найгострішої холодної війни.

За коментарями західньої преси, існує поважний конкретний арґумент для совєтських надій у зв'язку із зміною американського уряду: зріст шансів на прийняття комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй. Шеф бюра „Ню Йорк Таймсу" в Об'єднаних Націях Томас Дж. Гемілтон в першій із серії статтей про „Зміни в ОН" в названому щоденнику з минулого понеділка одверто передбачає, що в найближчому році комуністичний Китай ввійде до ОН. Ці надії спираються не тільки на зміненій конфіґурації сил в Об'єднаних Націях, де 46 азійсько - африканських країн на 99 членів ОН більше чи менше підтримують справу прийняття Пейпінгу до ОН ,але й на поглядах ліво - ліберального крила Демократичної партії, з яким публічна опінія в'яже Адлея Стівенсона, нового амбасадора ЗДА в Об'єднаних Націях. Виходить, що Совєти готов їстушувати тон і не провокувати нових міжнародних авантюр, щоб не пошкодити справі прийняття комуністичного Китаю до ОН, після чого вони знову могли б розперезатись — до наступної „відлиги", з новим здобутком для світового комунізму.

Ярослав Курдидик

АТОМОВІ АЛЬЯНТИ

„Мабуть таки наближаємося до війни, бо щораз голосніше й настирливіше говоримо про мир", — пише американський журналіст М. Роджерс, який уже не перший раз передбачив дещо таке, що стало дійсністю. Серед подій цього 1960 року, які немов підтверджують припущення цього журналіста, вистачить згадати хоч би декілька грубших: 1) Зірвання „вершинної конференції" в Парижі; 2) заява маршала Малиновського і Хрущова про те, що СССР закидають ракетами всіх тих західніх альянтів, з території яких піднесуться й перелетять кордони СССР літаки; 3) рішуча заява американського уряду, що ЗДА не тільки оборонятимуть кожного загроженого Москвою альянта, але й застосують усі можливі форми відплати; 4) останні летунські маневри ЗДА на Далекому Сході, під час яких перенесено на ті терени кілька додаткових ескадриль джетових велетнів - атомовозів; 5)чергове домагання генерала Пауера потроїти число атомових бомбовозів,, які безперервно перебувають у повітряних рейдах; 6) скорочення до мінімуму часу будови атомових підводних човнів та подвоєння запланованої кількости і приспішення до максимуму серійної продукці всіх родів ракет.

ЗДА не лише докладають всіх можливих сил розбудувати свою власну мілітарну потугу, але й максимально допомагають в цьому напрям Заходові. Очевидно, в недалекому часі ,крім Франції ,до числа „атомових альянтів" ЗДА приєднають також, як твердить американська преса, Західню Німеччину і Швецію

Усвою чергу й большевики заметушилися, щоб придбати чимскоріше „атомових альянтів" ,але справу цю ускладнює побоювання, щоб такі альянти не обернулися з часом проти них.

Недавно поширалися вістки, що червоний Китай стоїть напередодні викінчення першої власної атомової бомби. У цьому нібито допомагають Пейпінгові англійський вауковець Б. Понтекорво і д-р Чієн Ґсуч-шен, бувший професор Технологічного інституту в Массачусетсі з штабом китайських учених, які здобули освіту в ЗДА або в европейських університетах. Цікаво, що коли журналісти звернулися у Вашингтоні до „мірodaйних кол" із запитом, чи це правда, що червоний Китай спроможний виготовити атомову бомбу, їм відповіли, що під сучасну пору в різних країнах світу є чимало першорядних фахівців, які можуть поставити на ноги продукцію атомової енерґії для мирових цілей, а переставити цю енерґію на цілі мілітарні — це тільки справа „зміни її ролі й призначення" .

Очевидно, що левину частину допомоги Пейпінгові у продукції атомової бомби дала Москва, чим поставила себе, як твердять деякі воєнно-політичні коментатори, „перед вістря ножа". Бо хоч СССР і дуже залежить на тому, щоб не залишитися осамітненим в „атомовому клюбі", але навряд чи вийде на користь большевикам, коли червоний Китай із простого собі побратима стане „нуклеарним побратимом". Щоправда, передбачають, що черговою державою, яка матиме власну атомову бомбу, буде Індія, але з огляду на її „невтральність", та ще й після останніх імперіялістичних зазіхань Пейпінгу, очевидно ,явно толерованих СССР — на ту країну, навряд чи можуть розраховувати большевики .

Витворюється ситуація, в якій поруч Заходу, що вже має атомову перевагу над Москвою, готовий висунутися новий контрпартнер, який ніколи не переставав думати про те, що та частина Далекого Сходу, на який розтягнулася московсько - комуністична імперія, це — колишні землі Китаю, одинокий „життьовий простір", куди можна перекинути многомільйоновий надвишок китайського населення. Ця думка, очевидно, з „академічного питання" стала вже для Китаю питанням „бути чи не бути" . .

І тому не виключено, що теперішнє чимраз більше унезалежнювання політики Пейпінгу може і є започаткуванням того періоду, в якому виплеканий у московській лябораторії комунізм ,поруч самосадного югославського комунізму, розростатиметься в якесь нове комуністичне диковиння, у типовій джинґісханській інтерпретації .

„ЧИ НЕ ВИПАДКОВО СТАЛИ ВИ СВИНАРЕМ?"

Останні шкільні реформи Хрущова провели виразні межі - кордони поміж дітьми упривілейованих партійних чиновників - бюрократів, військовиків, артистів та письменників і дітьми совєтського плебсу — робітників та колгоспників ,яким тепер доступ до високих шкіл майже цілковито закритий. Абітурієнт совєтської середньої школи дістатися до університету може тепер лише після того, як відбуде два роки фізичної праці на підприємстві — у фабриці, на будові, в колгоспі чи радгоспі. А проте, практика показує — і з цього совєтська преса не робить секрету, — що переважаюча більшість дітей упривілейованих батьків усі ставлені партією рогатки щасливо виминає, влаштовуючись задля набуття виробничого стажу на фіктивну роботу десь під опікою своїх татів Так, як робили за часів Миколи І-го дворянські сини, приписуючись у фіктивних офіцерських рангах до гусарських та уланських полків. Але для дітей трудового народу ці два роки обов'язкової фізичної праці, по закінченні середньої школи, є рішальними у виборі професії — і вони здебільша до теоретичних студій уже не повертаються. Ця молодь, в кращому випадку, опановує практичні фахи тракториста, механіка, токаря ,слюсаря та ін.

Таким чином пробує Хрущов забити відразу двох зайців: розв'язати проблему перепродукції інтелігенції і проблему гострої недостачі робітничих кадрів, насамперед у колгоспах, звідки молодь тікає до міст.

Найдошкульнішим місцем у проблемі колгоспних і радгоспних кадрів є ті роди праці, до яких молодь з середньою освітою, із зрозумілих причин, береться з найбільшою неохотою: праця свинаря доярки, рільника, скотаря та ін. Але від цих кадрів найбільше залежить справа піднищення продукції м'яса та молочних продуктів ,що ними Хрущов похвалявся випередити Америку. Ось чому совєтський пропагандивний апарат, доходячи в своїх зусиллях до абсурду й карикатурности, намагається переконувати молодь, що для „будівників комунізму" не може бути чорної праці, а кожна праця є для них славною і почесною.

Недавно совєтський прем'єр Хрущов звернувся до „щасливого вибранця", свинаря колгоспу ім. Леніна на Кіровоградщині, Леонтія Лукашевського, з відкритим листом, в якому, між іншим, писав:

„. . . ви цілком правильно зробили, коли, закінчивши середню школу, пішли працювати свинарем. Сучасне сільськогосподарське виробництво — зв'язане з технікою, наукою. Людині з середньою освітою є де прикласти свої сили в колгоспах і радгоспах. Ваш приклад показує сільській молоді, яка закінчила середню освіту, правильний шлях . . ."

Пропагандивний трюк Хрущова широко підхопила преса, і тисячі „організованих" комсомольськими осередками листів зарясніли в газетах, поплинули на адресу Лукашевського. „Цілу купу листів, — пише „Радянська Україна", — висипає щодня Леонтієві Володимировичу колгоспний листоноша. Адреса його тепер надзвичайно популярна".

Одного дня з купи таких листів новоявлений Стаханов - Лукашевський витягнув сіреньку коперту, а з неї — списаний дрібними літерами папірець, підписаний „двома Валями". Ці дівчата - десятиклясниці з Краснодару на Харківщині писали в свойому листі:

„Здрастуйте, шановний тов. Лукашевський. Нас вразило, що ви такий молодий, з середньою освітою, працюєте . . . . свинарем. Вибачте, але нам цікаво знати, що примусило вас це зробити. Чи щирий ваш порив? Чи не випадково стали ви свинарем? Нас цікавить, чи вступали ви до якогонебудь вузу (високої школи — Ред.), що думали, коли йшли працювати на свинофарму? Думали ви про славу чи пішли туди, не маючи іншого виходу? Чи думаєте ви колись продовжувати навчання? . . ."

Леонтій Лукашевський у своїй відповіді, про зміст якої можна було б сказати наперед лише :

„Шановні Валентина Жирякова і Валентина Любейська! З приємністю відповідаю на вашого листа. Чи щирий мій порив? Я прожив, як і ви, дуже коротке життя, але вже встиг побачити багато в нашій дійсності. По закінченні семи класів я працював два роки на цілинних землях. Потім, повернувшись до школи, закінчив десять класів, в основному „на п'ять". По закінченні десяти класів не оббивав порогів вузів і не шукав легкого хліба, а пішов працювати в колгосп, де був обраний секретарем комсомольської організації. Та, ставши свинарем, попросив, щоб мене звільнили від обов'язків секретаря організації, бо часу в мене небагато. Ви недоброзичливо згадуєте про професію свинаря, поставивши перед цим словом три крапки, хоч ця професія така ж почесна, як і всі інші. Нині, коли похід молоді в тваринництво став масовим явищем, цілком природньо, що мій вибір припав на професію свинаря . . ."

Цей наскрізь фальшивий лист комсомольського активіста, якому Хрущов призначив незавидну ролю насадженого на гачок хробака для приваблювання у свинарський фах молоді — це одна жива ілюстрація, що характеризує цинічне лицемірство совєтської пропаганди, її примітивізм та брехливість.

Колгоспне селянство — найбільш упосліджена і найбільша кількісно частина населення України. Але самого слова „колгоспник" совєтські партійці - чиновники, як відомо, в приватних розмовах уживають з відтінком насміху і зневаги, як перед революцією в царській Росії уживали царські чиновники слова „мужик" чи „свинопас". Партії для реалізації її плянів потрібно якнайбільше свинарів, і тому в Совєтському Союзі тепер праця свинаря — „почесна", — а сам він — „герой соціялістичної праці". Українська молодь знає ціну совєтській брехливій пропаганді, і голос „двох Валь" — це її приглушений голос, який сказав тільки частку правди.

В. С-ко

ДІЄТА І ЗДОРОВ'Я СЕРЦЯ

Недуги серця і кровоносних судин є головною причиною смерти в ЗДА. Більше як 90% смертних випадків внаслідок цих недуг є спричинені ствердінням жил (артеріосклерозою) і так званим зависоким тисненням крови.

Ствердіння артерій зменшує еластичність артерій і погіршує працю кровоносних судин, які стають менші, бо на їх внутрішніх стінках осідають товщові субстанції, головним чином так званий холестероль, який спричинює звуження артерій. Кров із труднощами проходить через звужені артерії, аж вкінці доходить до того, що кров не може пропхатися і настає так званий сціп крови, який деколи кінчається смертю пацієнта. На основі довгорічних дослідів із тваринами і людьми в різних частинах світу можна ствердити, що тваринні товщі в дієті людини: смалець, сало, повне молоко, повний сир, масло, м'ясо і олива з кокосових горіхів та товщ в чоколяді спричиняють збільшення холестеролю в людині. Інші товщі, як олії з кукурудзи, бавовни і сої, мають менше холестеролю, і тому менше є шкідливі для людського здоров'я.

Деякі лікарі роблять з цього такий висновок, що треба значно обмежити споживання цих „насичених" товщів тваринного походження.

Але вивчування цієї важливої проблеми виявляє, що це не є така проста справа, якби на перший погляд здавалося. Є група лікарів, яка твердить, що замало є ствердити існування більшої скількости холестеролю в крові при однаковому споживанні тваринних харчів ,бо це ще не доводить, що між цими явищами дійсно існує причиновий зв'язок. Ця група лікарів домагається дальших студій в цій ділянці.

Недавно в цій справі забрав слово Центральний Комітет при Американському Товаристві Серцевих Недуг, яке можна вважати за найвище і найбільше фахове тіло в цій ділянці в цілому світі. Цей Комітет в своєму звіті дещо зближує становище обидвох груп лікарів і рекомендує американцям взагалі обмежити споживання всіх товщів, при чому доражджує частину споживаних товщів заступити нетваринними товщами, щоб цим способом зменшити можливість занедужання на артеріосклерозу, і щоб не допустити до риску занедужати на серцеву атаку або на параліч.

Комітет заявив, що свої рекомендації „видав на основі найкращих наукових інформацій, які тепер можуть бути". У звіті цього Комітету читаємо про те, що люди повинні радитися лікарів, поки почнуть робити основні зміни в своїй дієті .

Але зменшити скількість товщів в своїй дієті повинні такі групи людей: 1) Ті, які забагато важать; 2) Ті, що вже мали серцеві атаки; 3) Всі ті, які походять із тих родин, де предки нездужали на артеріосклерозу.

Лікарі підкреслюють, що досі немає певного доказу на те, що зміна дієти зможе охоронити людину перед серцевою атакою або паралічем, бо на виникнення артеріосклерози мають вплив такі чинники, як вік, стать і спадкова склонність, які є незалежні від споживання товщу. У звіті говориться і про те, що людині є потрібна деяка кількість товщу, головним чином рослинного, бо без того немає доброго здоров'я. Зле для здоров'я ,коли споживаємо забагато товщів, та не є добре попасти в протилежність, і зовсім їх не їсти.

Та це зовсім не означає того, що американці не повинні обмежити кількість товщів в своїй дієті.

У звіті виразно підкреслюється, що на основі дослідів не тільки в ЗДА, але і за кордоном, виходить, що „існує залежність між кількістю і якістю споживаних товщів, кількістю холестеролю в крові та коронарними недугами серця". Рекомендації йдуть в тому напрямку, щоб зредукувати кількість холестеролю, і тим самим зменшити поширення артеріосклерози і риск дістати атаку серця або параліч .

До цієї цілі ведуть два засоби. 1) Зменшити взагалі кількість харчів, це значить число кальорій, які щоденно споживаємо. Це найлегше зробити за допомогою редукції товщів в нашій дієті, бо один грам товщу має більше як два рази стільки кальорій, скільки має один грам протеїнових харчів або вуглеводанів. 2) Інший спосіб зменшити кількість холестеролю — це контролювати скількість і рід товщів в дієті, не зменшуючи числа кальорій.

Розуміється, що ці справи повинен вирішувати лікар, який знає всебічно організм свого пацієнта, і який може знати, чого тому організмові потреба.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу капим країнам та нашому поневоленому українському народові!

РОМАН ОЛЕКСИ ГОНЧАРЯ „ЛЮДИНА І ЗБРОЯ"

(1)

На заранжовану в кінці листопада ц. р. в Москві Декаду Українського Мистецтва поети, драматурги й скульптори повезли з України все, що могли кращого, щоб звітувати перед „старшим братом" про свої творчі успіхи. На всесоюзний показ виїздив був з Києва навіть українізований цирк з усіма своїми акробатами та кльовнами в національних строях, щоб там, на висипаній піском арені, демонструвати перед москвичами „рідне циркове мистецтво". З новим романом „Людина і зброя" поїхав також один з найбільш популярних тепер на Україні письменників — Олесь Гончар.

О. Гончар належить властиво до письменників уже по- воєнних. Його літературні спроби до 1941-го року не варті особливої уваги. Відзначені сталінською нагородою Гончареві „Прапороносці", що вийшли друком 1947-го року і що зображують „героїчний визвольний похід радянських військ", складаються з таких частин - етапів походу: „Альпи"; „Голубий Дунай" і „Золота Прага". Це є наскрізь „соцреалістичний" твір з усіма його прикметами: штучністю ,надуманістю ситуацій, казьонним патріотизмом, ставленням догори ногами загальновідомих фактів і подій. Для прикладу: коли описувані Гончарем вояки в поході на Захід переступили совєтський кордон, „перед ними відкрилась [illegible] злиденна країна, [illegible] виснаженими голодом дітьми'. А придуманий автором мадярський маляр Ференц каже совєтському старшині: „Всі чесні люди в Унгарії чекають вашої армії. Я мадяр, я патріот, і вірте моєму серцю..." Про трилогію „Прапороносці", написану під виразним впливом московського письменника Фадєєва, в совєтському шкільному підручнику сказано, що вона „розкриває найважливішу риску радянської людини: довір'я до комуністичної партії, розуміння передової ролі комуністів".

„Прапороносці" — фальшивий, сталінославний твір, який кількома виданнями вийшов на Україні, забезпечивши його авторові почесне місце в совєтській ієрархії.

Коли в Росії появилися „Відлига" Іллі Еренбурга, „Не єдиним хлібом" Дудінцева та інші оповідання й повісті з виразно ревізіоністичним душком — на Україні жадного відгомону на новий політичний курс Москви не було. Хібащо дозволено поетам - лірикам, не обмежуючись місцем, продукувати любовні віршики ,на які небіжчик Сталін споглядав недоброзичливо. Поза тим українську літературу законсервовано на рівні 1953-го року. Та коли Хрущов розігнав „колективний провід" і ревізіонізм проголошено найбільшим злом, а догматизм - сталінізм дещо підмальовано і злібералізовано — почався новий розділ совєтської історії: доба хрущовщини. Які зміни зайшли за той час у Совєтському Союзі — річ загально відома. Під знаком мирної коекзистенції большевицька верхівка у Москві старається нав'язувати не лише закордонно-політичні, але й внутрішні відносини з уярмленими народами.

У совєтській літературі, в якій, як і досі, зобов'язує „соціялістичний реалізм", новий курс повністю віддзеркалює обличчя нового диктатора, сталінського учня, який перехитрував свого хитрого вчителя. Тож замість голої, всім набридлої, а тому вже неефективної пропаганди, червоної крючковщини і отаких от неіснуючих мадяр, закоханих в окупаційну армію, в нових творах совєтських письменників, підгріваних до певної температури партійним романтизмом, змальовується „правду життя" по-хрущовськи, пишеться дещо таке, про що не вільно було за Сталіна й подумати. До таких, сказати б, неосоцреалістичних творів належать у російській літературі, наприклад, повість С. Нагорного „Аня", оповідання Ю. Нагібіна „Світло у вікні", фільми „Летять журавлі" і „Дім, в якому я мешкаю" та ін. І до таких творів належить також останній роман українського письменника Олеся Гончара „Людина і зброя", що на початку 1960 року був друкований в київському місячнику „Вітчизна", а тепер вийшов окремою книжкою.

Сюжет цього роману нескладний, це — сантиментальна історія юнацького кохання, переплетена з трагічною історією батальйону, — сформованого з харківських студентів - добровольців і розтороченого на „криваві тріски" в перших же боях з німцями. Це — правда, але далеко не вся правда.

*

Перші дні війни в Харкові До фронту ще понад 600 кілометрів. „. . . . Вибравшись із натовпу, Таня рушила вгору по Сумській вулиці, до студентського містечка. Завернула в магазин, де раніше брала хліб, але магазин був порожній: полиці голі, аж гудуть . . . Розмели. Біля іншого магазину галас, тиснява, люди за чимсь товпляться. Виявляється, розхапують усе, що є — мило, сірники, сіль... Подих голодних харківських зим вчувалося ще тільки серцем . . ."

„. . . . Шпигуноманія по місту. В кожному вбачають диверсанта. Кажуть, на ринку баби кошиками побили міліціонера, думали переодягнений, — він накликав на себе підозру своєю надмірною чемністю . . ."

Солдат, бувший колгоспник, почастувавши хлібом студента каже: „Підкріпився? Це ще нічого, хліб як хліб, я он у тридцять третьому всю весну бур'яном харчувався. Насічу, було, лободи та в казан, заллю водою і вару . . . З усієї сім'ї один я тоді вижив. Трудна була весна. Куди не зайдеш — пустка . . . А коли стали хліба поспівати, візьму, було, і нишком каріжу, настрижу тих колосків. Багато хто ходив тоді стригти колоски, і їх ловили, називали „куркульськими парикмахерами", хоч ніякі вони й не куркулі, а просто голодні люди . . ."

Студентський батальйон на передовій лінії фронту. „Політрука не впізнати. Схуд, змарнів, увесь якось обвис і обкис. Де й поділася та молодцюватість, якою він так відзначався в таборі . . ." Універсальний комсомолець - активіст Спартак виконує писарські обов'язки і з тої причини не вилазить з командирської землянки геть поза лінією . . .

(Далі буде)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

ДОПОМОГОВА ПРАЦЯ ЗУАДКОМІТЕТУ

В неділю, 18 грудня ц. р. відбулася в Ню Йорку чергова нарада Екзекутиви Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. В приявності всіх членів Екзекутиви обговорено і порішено важливі біжучі справи допомогової діяльности установи, а саме:

1. Відшкодування для пошкодованих націонал - соціялістичним режимом.

Екзекутива обговорила справу відшкодування всім тим особам, які потерпіли від націонал - соціялістичного режиму. Як повідомив Високий Комісар для справ Втікачів при Об'єднаних Націях, уряд Високого Комісара підписав договір із урядом Німецької Федеральної Республіки про відшкодування для осіб, які дізнали пошкоджень на тілі, чи на здоров'ї від націонал-соціялістичного режиму. Цей договір дослівно каже, що всі ті втікачі, які потерпіли на тілі, чи на здоров'ї від переслідування збоку націонал-соціялістичного режиму з уваги на свою національність, дістануть таке саме відшкодування, як особи, що були переслідувані расово, чи теж політично. В той спосіб підтягнено для відшкодування теж і українців, які раніше не мали змоги такого відшкодування дістати. ЗУАДКомітет зробив заходи, щоб справу пошкодованих українців гідно заступати. Екзекутива із вдоволенням прийняла порішення Европейського Представництва Української Еміграції в Німеччині, Ліги українських політичних в'язнів і Товариства українських політичних в'язнів про спільну акцію і доручення Европейському Представництву ЗУАДКомітету заступати справи відшкодування українських аплікантів перед урядом Високого Комісара. У всіх справах відшкодування треба звертатись до канцелярії у Филаделфії, на адресу, яка подана нижче, чи теж до Европейського Представництва ЗУАДКомітету на адресу:

United Ukrainian American
Relief Committee
European Headquarters
46 Augusten Strasse
Muenchen 2, Germany

2. Коляда. — Екзекутива прийняла теж рішення про висилку першої Коляди, а саме висилка дотації Суспільної Служби Комбатантів в сумі $3,350 для українських інвалідів на конто Союзу Українців Воєнних Інвалідів в Німеччині. Виплата допомоги потребуючим в традиційний час Різдва залежна від пожертв від українського громадянства у ЗДА. Тому теж Екзекутива постановила звернутись до всього українського громадянства у ЗДА із закликом підтримати діяльність ЗУАДКомітету своїми пожертвами на Коляду. Перед ЗУАДКомітетом багато відповідальної праці в харитативному секторі. Всю цю працю може фінансувати лише український патріотичний загал. Традиційний Час Рідвяної Коляди — це найкраща пора для пожертви на допомогу ближньому, на підтримку тих благородних ідей допомоги ближньому, що їх несе наша харитативна установа — „ЗУАДКомітет. Українська Громада у ЗДА, яка найкраще матеріяльно забезпечена, повинна вповні підтримати збірку Коляди на добродійні цілі, висилаючи свої пожертви на адресу ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

3. Сплата коштів переселення. — Велику проблему являє сплата коштів переселення. В останній акції переселення на основі закону про переселення втікачів з 1953 р. ЗУАДК переселив близько чотири тисячі осіб. Всі ці особи мали змогу прибути до ЗДА лише тому, що ЗУАДК зумів виєднати для них від міжнародної організації ICEM безвідсоткові позички на покриття коштів переселення. Як відомо з наших повідомлень у пресі, ЗУАДКомітет дістав для своїх аплікантів позичок на понад чверть мільйона долярів. Багато з аплікантів ці безвідсоткові, значить добродійні позички повернуло, деякі сплачують їх далі, але є велике число таких, які свого забов'язання не виконали. Ці апліканти винні ще до ICEM понад 80 тисяч долярів. Ці гроші мусять бути повернені й Екзекутива ЗУАД Комітету постановила звернутись до них із сильним закликом виконати зобов'язання перед міжнародною організацією, і в той спосіб дати змогу і другим користати з цієї допомоги. Екзекутива постановила подати до загального відома імена тих, які не сплатили свого задовження за кошти переселення, в найближчому числі „Вістей ЗУАДКомітету". Тому Екзекутива кличе усіх довжників повернути задовження, щоб не примушувати нашої установи до різкого діяння. ЗУАДКомітет дозволяє на повернення задовження маленькими місячними ратами. Коли зважити, що пересічно кошт переселення для одної особи був $150, а останній аплікант приїхав вже перед трьома роками, тоді лише маленька сплата по одному доларові в тиждень могла завершитись дотепер повною сплатою задовження. Як видно, потрібно лише доброї волі, бо на таку малу суму сплати міг кожний аплікант спромогтись.

4. Заклик до співпраці. — Харитативна діяльність ЗУАД Комітету вимагає широкої співпраці цілої української громади. Екзекутива звертається з проханням до всіх організацій, щоб вони далі тісно співпрацювали із ЗУАДКомітетом, виконуючи свої членські повинності. З нагоди Свят Різдва Христового Екзекутива пересилає традиційні вітання всім членам і добродіям ЗУАДКомітету, всім прихильникам, співпрацівникам і всім українцям, яким дорогі благородні ідеї, що їх вже понад 15 років несе ЗУАДКомітет.

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

Чужинці мусять в січні зголошувати свої адреси Урядові Іміграції і Натуралізації

Нюарк, Н. Дж. — Стейтовий Уряд Іміграції і Натуралізації пригадує 155,000 чужинців, що вони в місяці січні 1961-го року, як і в давніших роках, мусять зголосити свої адреси до своїх Урядів Іміграції і Натуралізації. Зголошення адрес відбувається за допомогою окремих карток, які на бажання видають всі поштові уряди, або уряди іміграції і натуралізації. Батьки або опікуни мають подавати адреси дітей у віці до 14-ох років. Виповнені картки можна віддавати в найближчому поштовому уряді або в іміграційному уряді впродовж місяця січня 1961-го року. Не подають своїх адрес дипломати і ті особи, які прибули на тимчасовий побут, наприклад мехіканські фармерські робітники. Хто не подасть своєї адреси, може бути гостро покараний тюрмою або навіть і депортацією.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

УПРАВА НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

повідомляє у глибокому смутку, що 22-го грудня 1960 року помер по короткій і важкій недузі,

✝

проф. Антін КНЯЖИНСЬКИЙ

д-р філософії, б. директор гімназії в Коломиї, дійсний член НТШ, 10-літній в'язень большевицьких концтаборів, видатний літературознавець, і автор численних наукових праць.

ПОХОРОН — в СЕРЕДУ, 28-го ГРУДНЯ 1960 року, в год. 9:00 ранку, з церкви св. Миколая, при 24-ій та Попляр вул. у Филаделфії, на цвинтар на Факс Чейсі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

✝

Ділимося сумною вісткою, що дня 26-го грудня 1960 року, по короткій недузі, відійшов у Вічність Наш Найдорожчий

МУЖ і БАТЬКО

бл. п. Василь БАБІЙ

проживши 62 роки.

ПАРАСТАС відправиться в ЧЕТВЕР, 29-го ГРУДНЯ 1960 р., в год. 7:30 веч., в пох. заведенні Hempstead Funeral Home — 89 Peninsule Blvd., Hempstead, L. I.

ПОХОРОН — в П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1960 р., в год. 9:00 ранку, до української кат. церкви св. Володимира, а опісля на Charles Cemetery.

Тяжким горем прибиті:

Дружина — ПАВЛИНА
Син — ЕДВАРД

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що 11-го грудня 1960 р., в год. 9:30 вечора в м. Леусі — Бельгія, відійшов у Вічність Наш Незабутній

ТАТО, МУЖ і ДЯДЬКО

Степан П. ГАВРИЛІВ

Відпочивай, Наш Дорогий, на чужій землі.

Горем прибиті:

ЛУКІЯ — дружина
МИКОЛА — син
ПЕТРО — племінник
КОВАЛЕНКИ — родичі

Усі українські православні церкви, як у Европі і Канаді та обох Америках, ласкаво просимо відправити ПАНАХИДИ за спокій душі Покійного.

Всі українські часописи, прохаємо, передрукувати це оголошення.

БРАТСТВО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО у ФИЛАДЕЛФІЇ, 339 Відділ УНСоюзу

ділиться зі всією нашою Союзовою Громадою сумною вісткою, що в дні 24-го грудня 1960 р., відійшов у Вічність, на 37-му році життя

✝

бл. п. д-р Стефан БРОДИЧ

Покійний народився в Централії, Па., від 1940 р. був постійним мешканцем Филаделфії. Член УНСоюзу, ветеран другої світової війни. Голова Української Демократичної Партії у Филаделфії, член багатьох українських Організацій та парохії Царя Христа на Найставні. Покійний полишив у смутку дружину та четверо дітей.

ПАНАХИДА — за душу Покійного була відправлена 27-го грудня 1960 р., в год. 7:00 вечером.

ПОХОРОНИ — відбудуться в ЧЕТВЕР, 29-го ГРУДНЯ 1960 р., в год. 9:00 ранку, з пох. заведення Івана Гасина, при 42-44 Олд Йорк Род, Филаделфія, до церкви Царя Христа, при Каюга вул., а опісля тлінні останки Покійного будуть перевезені на цвинтар Святої Марії у Факс Чейсі.

УПРАВА Б-ВА СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО у ФИЛАДЕЛФІЇ

✝

Ділимося з українським Громадянством та із Сумівською Громадою сумною вісткою, що в дні 22-го грудня 1960 року відійшов несподівано у Вічність

СУМІВЕЦЬ - ЮНАК

ВАСИЛЬ МАКАР

член рою „Стрільці", Відділу Юнацтва „Канів", Осередку ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку.

Народжений 14-го квітня 1952 року, син Івана і Тані.

Спи Дорогий Васильку! Хай американська земля буде Тобі легкою, а Бог хай дозволить Тобі побачити любу Україну з неба.

УПРАВА ОСЕРЕДКУ

ЗИМОНЬКУ ЗАПРОШУЮ...

(Грудневе число „Веселки")

Жваво й радісно б'ються серденька українських дітей скрізь по широкому світі у трепетливому дожиданні приходу Небесного Гостя — св. Миколая, що разом з першими сніжинками, зі свіжою сніговою порошею й зимовими заметами злине з голубих небесних висот на білу, засніжену землю.

Гостина св. Миколая, передріздвяні приготування до приходу Божого Дитятка, святочні ферії, зимові розваги — ковзани, санки, лещета, снігові кулі, снігові діди — баби, ось чари, що їх несе з собою не тільки життя, але й грудневе число „Веселки".

Привіт першим сніжинкам шле вірш Г. Чорнобицької „Зимоньку запрошую" (ілюстрація В. Залуцького) й останній вірш з календарця Р. Завадовича „Грудень" (ілюстр. Е. Козака). По-дитячому наївна, але глибокощира віра пробивається в вірші-листі дітей - дошкільнят до св. Миколая. Автор вірша п. н. „Миколаю, не забудь" — Р. Завадович написав його з тендітним ліризмом і ніжним, легким гумором. Зілюстрував вірш Юрій Козак.

Доброта св. Миколая дала тему до вірша Г. Чорнобицької „І зайчик дожидає св. Миколая" та до „Чап-Чалапа" ЕКО. В обох цих творах лісові звірки отримують небесні дарунки — моркву та „кутлі-мутлі".

Виховне спрямування має римоване оповідання для дітей молодшого віку Лесі Храпливої „Як то було в день св. Миколая". Авторка вказує в ньому дітям потребу допомоги своїм ровесникам - залишенцям в Европі. Цілосторінкове кольорове оформлення цього оповіданнячка виконав Е. Козак.

Для дітей середнього віку призначена п'єска - „оперетка" Івги Шугай „Для Небесного Гостя" (заставка-наголовок М. Бутовича), що має глибокі виховні елементи — намагання дітей побороти спокусу і стати кращими, та тим способом відплатити св. Миколаєві за його ласки.

Діти старшого віку знайдуть цікаву й виховну лектуру в вірші І. Франка „Чудо з ковром", в якому автор показав св. Миколая згідно з традицією, яка зв'язана з Його особою, як Угодника Божого, що несе поміч всім, хто Його почитає, молиться до Нього, вірить у Нього та чинить добро іншим.

Перед - різдвяний настрій має також вірш Р. Завадовича до вступної ілюстрації В. Хомутника п. н. „Перед Різдвом". У недалекій появі вифлеємської зорі автор бачить надію на визволення українського народу, твердої віри якого не зламав большевицький терор.

Передсвяткові приготування з гумором передає Алла Коссовська у вірші „Про Галинку і ялинку" (ілюстр. Б. Божемського).

Сезонову тему снігу, санкування, снігової баби порушила Г. Чорнобицька в жартівливому вірші п. н. „Вередлива Катруся".

У грудневому ч. „Веселки" закінчилася казка Ольги Мак з нашої сизої давнини п. н. „Аскольд і Дир та київські князівни" (ілюстр. П. Андрусева) та цикл українознавчих матеріялів В. Мацькова „Українське народне мистецтво", що друкувався в низці чисел „Веселки" в оформленні П. Холодного та з численними світлинами й рисунками різних мистців. Останній розділ, це „Народна словесність". Цей цикл принесе велику користь старшим діткам та стане в пригоді учителям при навчанні української культури.

Для старших дітей призначений актуальний вірш пізнавального характеру Г. Черінь „Хто швидше, хто вище, хто глибше, хто далі?" (оформлення П. Холодного), в якому авторка дала часовий перекрій технічних здобутків людини та підркеслила ролю науки в житті дитини, як підготову до майбутніх дальших здобутків. Доповненням цього вірша є фантастична розповідь торонтської учениці Христі Спольської п. н. „Подорож у невідоме".

У числі продовжуються пригоди Богдана, козака-характерника (Р. Завадович- П. Холодний), а з дрібних матеріялів поміщені загадки, розваги й кореспонденція з читачами.

З цього короткого перегляду видно, що матеріялами, тематикою, жанрами, та ілюстраціями грудневе число „Веселки" таке багате, як багатий подарками міх св. Миколая.

Грудневе число замикає сьомий річник „Веселки". З січнем 1961 р. „Веселка" вступає в восьмий рік появи. Разом з усім громадянством „Веселка" відзначить ювілейний рік сотих роковин смерти Т. Шевченка, великого приявеля дітей, що втішався за життя й тепер втішається їх великою любов'ю й пошаною. Висловом цих почувань дітей до Шевченка є й нова обкладинка „Веселки" на 1961 р. з портретом поета, як панівним мотивом віньєтки. Символіку — Шевченко, „Веселка", діти передав автор обкладинки, мистець Микола Бутович.

Ця обкладинка в поменшеному розмірі появиться на святочних привітаннях, які традиційним звичаєм Видавництво „Свобода" рік-річно шле громадянству з нагоди Різдва й Нового Року.

Тепер є найкраща пора запренумерувати „Веселку" для своїх дітей, шкіл і організацій, для дітей - залишенців в Европі, як святочний дар, скласти пожертву на пресовий фонд, присднати нових передплатників, придбати оправлені примірники попередніх річників „Веселки". Це кілька способів причинитися до розвою „Веселки", передового журналу для українських дітей у вільному світі.

В. Б.

С. Гординський очолює знову Об'єднання Мистців

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ліотека Конгресова, Британський Музей, Національна Бібліотека в Парижі, бібліотеки Ватикану, Мадриду, Відня, Мюнхену, Осльо, Стокгольму, Мехіко, Буенос Айресу і ін. Видання отримують також музеї і бібліотеки України. Намітивши чергові виставки й інші справи, що стоять перед ОМУА, доповідач прохав, щоб, з огляду на перевантаження мистецькими і літературними справами, його звільнити на майбутнє від керуванням Об'єднанням. У широкій, більш як 3-годинній дискусії присутні обговорили такі справи, як критика, інформація в пресі, шкільництво, виставки, допомога мистцям, пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні і ін. З признанням прийнято до відома звіт мистця П. Мегика з Филаделфії про те, що тамошня Мистецька Студія набуває власний дім для студії. Збори не прийняли до відома резиґнації С. Гординського і акламацією переобрали його знову головою ОМУА, а з ним і дотеперішній склад управи: П. Андрусів, С. Литвиненко і В. Січинський — заступники, Р. Пачовський — секретар, І. Паливода — скарбник, А. Малюца, П. Мегик, Л. Кузьма і Л. Морозова — члени. Поважна скількість присутніх мистців, речева дискусія і повага цілих зборів зробили з них справжнє зібрання мистецького парляменту. Вперше на зборах були присутні прибулі з Арґентини мистці В. Цимбал, М. Неділко і С. Макаренко. Їх появу повітали присутні оплесками. Два перші були вибрані до жюрі і контрольної комісії Об'єднання. На зборах також надано почесне членство заслуженому на полі релігійного мистецтва проф. М. Осінчукові з нагоди його 70-річчя (два інші почесні члени — Архипенко і Грищенко) та доручено новій управі вислати почесну грамоту пані Марусі Е. Бек у Дітройті з признанням за її труди для недавньої дітройтської виставки українського мистецтва у вільному світі.

Совєти хочуть збільшити продукцію в різних ділянках індустрії

Москва. — На другий день після сесії Верховної Ради СССР, яка затвердила одноголосно господарський плян на 1961 рік, відбулося засідання уряду СССР, на якому обговорено досягнення загальної продукції СССР в поточному році і вирішено збільшити продукцію в деяких ділянках індустрії і змінити відповідно до цього збільшення усе господарське плянування країни. Згідно з повідомленням ТАСС-а, збільшення продукції уможливлене дотеперішніми осягами в індустрійній продукції, які протягом двох перших років семилітнього пляну перевищили поставлені завдання на 23 процентів, замість на передбачуваних сім процентів, і досягли в цих двох роках, — 1959—1960, — суми 120 більйонів рублів. Ці непередбачені резерви спонукали уряд до використання їх „для пожвавлення розвитку індустрії і сільського господарства і для заспокоєння все більших потреб населення", що має виявитися передусім у збільшенню продукції сталі, залізної руди, нафти і збіжжя.

● **Винстон Черчил, який 30-го** листопада ц. р. скінчив 86 років, але два тижні передтим впав і пошкодив собі хребет, святкував Різдво у своєму приватному домі в Чартвелі. Він позував фотографам з привичною сигарою в роті.

● **В Іраку** комуністи цілком втратили на впливах. Комуністичного міністра відсунено, так само припинено діяльність керованих комуністами „народних судів", що переводили криваві розправи з своїми противниками. При різних нагодах комуністів побивають — на зібраннях, на публічних місцях. Дикторський прем'єр Карім Кассім видав розпорядки для боротьби проти антикомуністичного терору.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

НЕДІЛЯ, 1-го СІЧНЯ 1961 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251, в год. 1:00 по пол., в церковній залі, при Вест 7-ій вул. — Я. Кравчук, секр.

JAMAICA PLAIN, Mass. — Річні Збори Відд. 374 ім. М. Грушевського, в год. 12:30, зараз по Службі Божій, в церковній залі, при 152-154 Tyler Street, Boston, Mass. — М. Кисіль, секр.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 21, в год. 2:00 по пол., в Українському Меморіяльному Осередку. — І. Бараник, секр.

ГЕРИ, Інд. — У відділових оголошеннях, поміщених у „Свободі", ч. 234, зайшла через наш недогляд помилка, а саме: Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 100, назначені Управою на день 11-го грудня (неділя) 1960 р., поміщено 10-го грудня (субота).

Посмертна згадка

Василь ПАРАЩАК, довголітній член Т-ва св. Володимира, Відд. 179 УНСоюзу в Сант Луїсі, Мо., помер 4-го грудня 1960 р., на 64-му році життя. Покійний походив із села Ролів, пов. Дрогобич, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Софію, 4 доньки: Анну, Анастасію, Марію і Катерину, 3 зятів та 5 внуків. Похорон відбувся 7-го грудня 1960 р., при участі Родини, Знайомих і Членів Т-ва, з пох. заведення до греко-кат. церкви Пресвятої Діви Марії, а опісля на Резорекшен цвинтар. — Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

Приймається ОГОЛОШЕННЯ Святочних Побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошень:

1 цаль через 1 шпальту		$ 2.25
1 цаль через 2 шпальти		4.25
2 цалі через 2 шпальти		8.50
3 цалі через 2 шпальти		12.75
4 цалі через 2 шпальти		17.00
5 цалів через 2 шпальти		21.00
6 цалів через 2 шпальти		25.00

Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Зголошення святочних побажань, разом з грошовою оплатою, можна надсилати — найпізніше до 31-го ГРУДНЯ 1960 р.

ТАРЗАН, ч. 4,577. Перемога.

Могучий ґорилля втомив Тарзана і з тріюмфальним риком прискочив, щоб вбити...

Але мавполюд очуняв і прискочив, щоб взяти між ноги грубого ворога. Тепер він кілька разів проколов гострим ножем буру шкіру бестії!